МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

"**ЗАТВЕРДЖУЮ**"

Завідувач кафедри фінансів,
грошового обігу і кредиту
проф. Михайло КРУПКА

_____
"31" серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 1.2.13 ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ КРАЇН СВІТУ

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Економічний факультет

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитні системи країн світу» для студентів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»).

Розробник: Петик Марта Ігорівна, *доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, кандидат економічних наук, доцент.*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту.

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту

(проф. Крупка М.І.)

®Петик М.І., 2023 рік
®Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту ЛНУ ім. Івана Франка 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма</td><td>заочна форма</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань:
07 «Управління і адміністрування»</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність:
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="11">Освітній рівень:
бакалавр</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,63</td><td>32 год.</td><td>8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>42 год.</td><td>76</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1,14
для заочної форми навчання – 0,18

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Грошово-кредитні системи країн світу» є формування необхідних знань та умінь, спрямованих на розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей у сфері функціонування національних грошово-кредитних систем країн світу та інтеграції їх до світової фінансової системи, аналізування шляхів вирішення проблем підвищення ефективності функціонування сучасних грошово-кредитних систем, визначення необхідності та різновидів заходів органів грошово-кредитного регулювання, спрямованих на регулювання грошових ринків в умовах глобалізації.

Завданнями вивчення дисципліни «Сучасні грошово-кредитні системи країн світу» є: ознайомлення із загальнотеоретичними засадами організації грошово-кредитних систем країн світу; розкриття закономірностей та основних етапів їх становлення, формування знань про принципи побудови та особливості форм організації грошових і кредитних систем в умовах існування міжнародних фінансових ринків та розвиненої системи кредитно- фінансових інститутів; набуття студентами умінь та навичок аналізу стану та тенденцій розвитку національних грошових і кредитних систем; формування здатності у майбутніх фахівців до аналітичної діяльності, здійснення порівняльного аналізу стану і розвитку грошових і кредитних систем різних країн світу, прогнозування дій спеціалізованих регуляторів з метою стабілізації чи зміни ситуації на грошовому і кредитному ринках в контексті поглиблення глобалізаційних процесів та з урахуванням національних особливостей тощо.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК14	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця і загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК):

СК02	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
СК03	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська сфера).
СК11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

-загальні закономірності функціонування грошово-кредитних систем країн світу;
- етапи становлення та принципи організації грошових систем;
- особливості розвитку національних валютних систем та механізми їх інтеграції у світову;
- інфраструктуру кредитних систем провідних країн світу;
- історичні передумови виникнення та розвитку центральних банків окремих країн, їх функції та завдання; напрями здійснення грошово-кредитної політики окремими центральними банками;
- механізми функціонування національних грошово-кредитних систем за умов функціонування світового фінансового ринку;
- специфіку побудови та функціонування системи органів грошово-кредитного регулювання у різних країнах;
- передумови створення ЄВС та механізми вступу до єврозони.

вміти:

- охарактеризувати сучасний стан грошової та кредитної систем різних країн;
- виявляти тенденції розвитку національних грошово-кредитних систем провідних країн світу;
- аналізувати монетарну політику провідних центральних банків за умов глобалізації; виокремлювати чинники впливу на грошово-кредитний ринок; здійснювати компаративний аналіз видів і методів реалізації монетарної політики різних країн світу та України;
- обґрунтувати необхідність здійснення грошово-кредитного регулювання та запропонувати відповідні форми і методи ефективного нагляду за діяльністю фінансових посередників, адекватні сучасним умовам;
- аналізувати макроекономічні показники розвитку національної економіки та напрями грошово-кредитного регулювання різних країн світу; застосовувати методи фінансового та монетарного аналізу для прогнозування динаміки розвитку грошового та кредитного ринків, зокрема, грошової маси, інфляції, валютного курсу тощо;
- оцінювати перспективи розширення фінансової співпраці України з центральними банками провідних країн світу та міжнародними фінансово-кредитними інституціями.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02	Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
ПР03	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
ПР04	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
ПР07.	Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР14.	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ПР16.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування грошових і кредитних систем

Тема 1. Суть та етапи еволюції грошових систем

Поняття грошової системи. Види й основні елементи грошової системи. Національна валютна система: поняття та елементи. Грошова система та її функції. Емісійні механізми в зарубіжних країнах. Інфляційні процеси в економіці зарубіжних країн і грошово-кредитна політика. Ринки грошей, типи та механізми їх функціонування.

Основні етапи розвитку грошових систем. Загальні закономірності формування грошових і кредитних систем у період становлення капіталізму. Золотий стандарт і сталість грошово-кредитних систем. Перехід від металевих до паперових грошових систем під час Першої світової війни. Світова економічна криза 1923-1933 рр., її особливості й наслідки для кредитних систем. Закономірності розвитку грошових і кредитних систем у повоєнні роки. Грошові та кредитні системи на сучасному етапі розвитку.

Національна валютна система та її складові. Інтегрування національних грошових систем. Західноєвропейська інтеграція та перехід до євро: цілі й основні етапи.

Тема 2. Кредитна система: суть та структура

Поняття кредитної системи. Структура кредитної системи, види кредитних установ. Універсалізація та інтернаціоналізація банківської діяльності. Моделі банківських систем у країнах з недостатньо розвиненою або нерозвиненою ринковою структурою: латиноамериканська, моделі країн з перехідною економікою, моделі країн, що розвиваються; їхні особливості. Проблеми розвитку фінансових ринків у країнах з економікою, що трансформується.

Банківська система. Причини виникнення та етапи становлення центральних банків. Центральний банк: завдання та функції. Політична та економічна незалежність центрального банку.

Види та операції комерційних банків. Банківські об’єднання.

Небанківські фінансово-кредитні установи, особливості діяльності на фінансовому ринку.

Тема 3. Регулювання і нагляд за *діяльністю фінансових посередників*

Концентрація й централізація банківського капіталу. Банківські монополії та їхні форми, транснаціональні банки. Конкуренція в банківській сфері. Утворення електронних систем міжбанківських переказів. Банківська криза: поняття, причини, форми й наслідки. Розгляд систем страхування депозитів у різних країнах. Контроль за діяльністю комерційних банків.

Моделі банківських систем у країнах з розвиненою ринковою економікою: англійська, американська, німецька та японська, їх основні ознаки. Історичні та економічні чинники формування моделей. Взаємозв’язок банків і промисловості, особливості структури фінансового ринку. Інтеграційні процеси у світовій економіці та трансформація національних банківських систем.

Принципи на передумови ефективного банківського нагляду. Форми та

методи банківського регулювання. Базельський комітет з питань регулювання діяльності банків. Система органів грошово-кредитного регулювання в країнах з ринковою економікою.

Змістовний модуль 2. Основні тенденції розвитку грошово-кредитних систем провідних країн світу

Тема 4. Грошово-кредитна система Сполучених Штатів Америки

Становлення й розвиток грошової системи США. Особливості розвитку грошової системи США до 1913 р. Особливості грошової системи США у роки Першої світової війни та у повоєнні роки до краху золотого стандарту. Причини краху золотого стандарту. Девальвація долара у1934 р., її цілі та особливості. Інфляція у роки Другої світової та у повоєнні роки. Долар у ролі світової резервної та розрахункової валюти. Сучасна структура грошового обігу США та стан долара.

Формування кредитної системи США. Федеральний резервний акт 1913 р. і зміни у кредитній системі. Федеральна резервна система, її становлення й організаційна структура. Федеральні резервні банки – емісійний центр країни, їх функції та операції. Національні банки і банки штатів.

Депозитні установи США: особливості їх розвитку та функціонування. Закон Гласса - Стігала 1933 р. та його роль у формуванні специфіки американської моделі банківської системи. Зміни у діяльності комерційних банків, внесені відповідно до банківських законів.

Спеціальні кредитно-фінансові інститути у США. Позичково-ощадні банки в США, їх діяльність на фінансових ринках. Договірні фінансові установи США та зростання їх ролі. Інвестиційні банки США, їх функції на ринку капіталу США.

Грошово-кредитна політика ФРС, її еволюція та особливості в сучасних умовах. Загальні і селективні методи регулювання. Роль грошових агрегатів у регулюванні грошового обігу у США.

Система регулювання і нагляду на фінансовому ринку США.

Тема 5. Європейська система центральних банків

Історія створення Європейського Валютного Союзу. Маахстристські та Копенгагенські критерії відповідності принципам спільного валютного європейського простору. Механізм вступу країн до ЄВС.

Європейська система центральних банків: функції та інструменти грошово-кредитного регулювання. Організаційно правовий статус ЄСЦБ, організаційна структура та органи правління. Грошово-кредитна політика ЄЦБ.

Особливості функціонування національних центральних банків-членів ЄСЦБ.

Регулювання діяльності фінансових посередників у межах ЄС. Європейська система фінансового нагляду та Європейський банківський союз.

Тема 6. Грошово-кредитна система Німеччини

Еволюція грошової системи. Грошова система Німеччини до Першої світової війни. Гіперінфляція у роки Першої світової війни. Грошова реформа 1924 р. Скасування золотого стандарту під час світової економічної кризи.

Грошова система Німеччини у період підготовки та під час Другої світової війни. Грошова реформа 1948 р. за Л. Ерхардом. Еволюція ролі марки в Європейській валютній системі. Зміни у грошовій сфері після об'єднання зі Східною Німеччиною. Грошова система Німеччини та її еволюція в процесі західноєвропейської інтеграції. Роль німецької грошово-кредитної системи в процесах переходу до євро.

Будова і структура кредитної системи. Німецький федеральний банк (бундесбанк), його організаційна структура, управління, завдання та функції.

Грошово-кредитна політика. Особливості грошово-кредитного регулювання у Німеччині. Основні інструменти грошово-кредитної політики. Еволюція грошово-кредитної політики в умовах західноєвропейської інтеграції.

Універсальні банки Німеччини та процеси концентрації банківського капіталу. Місце універсальних банків у банківській системі Німеччини.

Комерційні банки: гроссбанки, регіональні та інші, особливості їх організації та операцій.

Мережа народних банків і банків Райффайзена. Система ощадкас у Німеччині. Інші фінансові установи кредитної системи країни, їх роль у процесах руху фінансових ресурсів.

Фінансовий ринок Німеччини: основні етапи розвитку та сучасний стан.

Тема 7. Грошово-кредитна система Франції

Еволюція грошової системи Франції. Грошовий обіг Франції до Першої світової війни. Інфляція у період та після Першої світової війни. Грошова реформа у 1928 р. та причини збереження Францією золотого стандарту під час світової економічної кризи 1929–1933 рр. Інфляція під час Другої світової війни та в повоєнні роки, її особливості. Зона франка. Еволюція грошової системи Франції в умовах західноєвропейської інтеграції.

Будова і структура кредитної системи. Особливості розвитку кредитної системи Франції після Другої світової війни. Хвилі націоналізації у Франції: чинники та наслідки. Націоналізація банків відповідно до закону 1982 р.

Банк Франції, особливості його функцій. Особливості кредитно-грошового регулювання у Франції та функції банку Франції. Характерні особливості французьких комерційних банків. Провідні французькі комерційні банки. Особливості процесів концентрації банківського капіталу у Франції. Французькі ділові банки. Фінансовий інжиніринг у ділових банках. Трансформація банківської системи країни в умовах західноєвропейської інтеграції.

Мережа спільного та кооперативного кредитування Франції. Депозитно-консигнаційні каси Франції та їх роль у довгостроковому фінансуванні економіки. Характеристика інших кредитних установ Франції.

Механізм грошово-кредитної політики Франції, роль держави в її формуванні та здійсненні. Еволюція грошово-кредитної політики в умовах західноєвропейської інтеграції.

Тема 8. Грошово-кредитна система Великої Британії

Генезис грошової системи. Грошовий обіг Англії до Першої світової війни. Інфляція у період та після Першої світової війни. Мотиви повернення до золотого стандарту методом реставрації. Грошова реформа 1925–1928 рр. Крах золотого стандарту та поява "стерлінгової зони".

Інфляція під час Другої світової війни та у повоєнні роки. Причини й наслідки девальвації фунта стерлінгів у 1949 і 1967 р. Падіння ролі фунта стерлінгів у міжнародних розрахунках. Особливості організації грошового ринку країни. Проблеми входження до зони євро.

Сучасна кредитна система Англії та її розвиток. Банківські закони 1979 і 1987 р. Банк Англії, його утворення, управління, функції та роль.

Комерційні банки, у тому числі клірингові, торгові, іноземні, облікові (вексельні контори) тощо, особливості їх організації та операцій. Види кредитних установ Великої Британії. Британські вексельні контори, їх роль на грошовому ринку.

Британські торгові доми, будівельні товариства та інші фінансові установи кредитної системи.

Механізм грошово-кредитного регулювання Великої Британії. Еволюція грошово-кредитної політики в умовах західноєвропейської інтеграції.

Тема 9. Грошово-кредитна система Японії

Генезис грошової системи Японії. Особливості розвитку грошової системи і грошового обігу до Другої світової війни. Інфляція у період Другої світової війни. Особливості відбудовного періоду. Валютна система Японії. Перетворення єни на регіональну і світову резервну валюту.

Проблеми стабілізації курсу єни в сучасних умовах. Становлення і розвиток кредитної системи Японії. Японські комерційні банки. Процеси концентрації банківського капіталу в Японії.

Провідні японські банки, їх роль у фінансуванні економіки та її прискореного розвитку.

Особливості розвитку кредитної системи Японії до Другої світової війни та після неї. Роль кредитно-банківської системи після Другої світової війни. Банк Японії: органи управління, функції та операції. Комерційні банки, особливості їх організації та операцій. Спеціальні кредитно-фінансові установи. Сучасні проблеми розвитку кредитної системи Японії, банківська криза 1998 р. та її наслідки. Реформа кредитної системи Японії у 1998-2000 рр., її мета та основні етапи.

Доми цінних паперів у Японії. Токійська фондова біржа.

Грошово-кредитна політика Японії. Особливості та механізм грошово-кредитного регулювання. Основні напрямки регулювання.

Змістовий модуль 3. Особливості функціонування грошово-кредитних систем країн Центрально-Східної Європи та Азії.

Тема 10. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи.

Утворення національної грошової системи в країнах з перехідною економікою. Формування механізму регулювання обігу національних грошей. Інфляційні процеси в економіках країн з трансформаційною економікою, грошові реформи. Проблеми становлення національної валютної системи.
Конвертованість нових національних валют. Грошово-кредитна політика й особливості її інструментарію у країнах з перехідною економікою.

Необхідність утворення власної кредитної системи. Завдання центрального банку, його функції та труднощі становлення. Формування дволанкової

структури кредитних систем у країнах з перехідною економікою. Система комерційних банків. Формування “нових” комерційних банків, їх операції. Іноземні банки і кредитні системи країн з перехідною економікою. Спеціальні кредитно-фінансові установи та проблеми їх розвитку.

Проблеми формування і розвитку фінансових ринків у країнах з перехідною економікою. Процеси приватизації та створення фондових ринків. Ринки державних цінних паперів, їх роль у розвитку фінансових ринків.

Тема 11. Грошово-кредитна системи ісламських країн

Принципи організації грошових систем в арабських країнах. Головні елементи національної валютної системи ісламських країн. Особливості взаємодії національної грошової та валютної систем.

Етапи розвитку грошових систем в арабських країнах. Види фінансових посередників, що функціонують у мусульманських країнах. Характерні риси сучасного ісламського банкінгу. Спільні умови здійснення грошових реформ у мусульманських країнах світу. Заходи грошово-кредитного регулювання в контексті проведення грошової реформи.

Характеристика арабського ринку золота.

Тема 12. Грошово-кредитна система Китаю

Еволюція грошової системи Китаю. Особливості становлення і розвитку кредитної системи. Народний банк Китаю: завдання і функції на сучасному етапі розвитку. Комерційні банки і їх роль у економічному зростанні. Проблеми функціонування фінансового ринку і роль фінансових посередників. Грошово-кредитна політика Банку Китаю : особливості та механізм грошово-кредитного регулювання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування грошових і кредитних систем												
Тема 1. Суть та етапи еволюції грошових систем.	7	2	2			3	7	1				6
Тема 2. Кредитна система: суть та структура.	10	4	2			4	10	1	1			8
Тема 3. Регулювання і нагляд діяльності фінансових посередників.	8	2	2			4	8	1				7
Разом за змістовим модулем 1	**25**	**8**	**6**			**11**	**25**	**3**	**1**			**21**
Змістовний модуль 2. Основні тенденції розвитку грошово-кредитних систем провідних країн світу												
Тема 4. Грошово-кредитна система Сполучених Штатів Америки.	14	6	2			6	14	1	2			11
Тема 5. Європейська система центральних банків.	9	4	1			4	9	1	1			7
Тема 6. Грошово-кредитна система Німеччини.	6	2	1			3	6					6
Тема 7. Грошово-кредитна система Франції.	6	2				4	6					6
Тема 8. Грошово-кредитна система Великої Британії.	7	2	2			3	7	1	1			5
Тема 9. Грошово-кредитна система Японії.	6	2	1			3	6	1	1			4
Разом за змістовим модулем 2	**48**	**18**	**7**			**23**	**48**	**4**	**5**			**39**
Змістовий модуль 3. Особливості функціонування грошово-кредитних систем країн Центрально-Східної Європи та Азії												
Тема 10. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи.	5	2	1			2	5					5
Тема 11. Грошово-кредитна системи ісламських країн.	5	2	1			2	5					5

Тема 12. Грошово-кредитна система Китаю.	7	**2**	1			4	7	1	0			6
Разом за змістовим модулем 3	**17**	**6**	**3**			**8**	**17**	**1**	**0**			**16**
Модуль 2												
Підсумковий контроль		-	-	-	-	-						
УСЬОГО ГОДИН	**90**	**32**	**16**			**42**	**90**	**8**	**6**			**76**

Тематика лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Тема 1. Суть та етапи еволюції грошових систем** *Лекція 1.* 1. Суть та призначення грошової системи. 2. Національна валютна система. 3. Етапи розвитку грошових систем.-	2
2.	**Тема 2. Кредитна система: суть та структура** *Лекція 1*. 1. Суть, структура та принципи побудови кредитної системи держави. 2. Банківська система. Центральний банк: становлення, завдання та функції. *Лекція 2*. 1. Банківська система. Види та операції комерційних банків. 2. Небанківські фінансово-кредитні установи	4
3.	**Тема 3. Регулювання і нагляд діяльності фінансових посередників** *Лекція 1.* 1. Поняття та передумови ефективного банківського нагляду. 2. Принципи ефективного банківського нагляду. 3. Державне регулювання діяльності кредитних установ 4. Спеціальні органи грошово-кредитного регулювання провідних країн світу	2
4.	**Тема 4. Грошово-кредитна система Сполучених Штатів Америки** *Лекція* 1. 1. Історичний розвиток грошово-кредитної системи США. 2. Федеральна Резервна система, її структура і функції: *Лекція 2*. 1. Комерційні банки США. 2. Небанківські фінансові посередники США. *Лекція* 3. 1. Грошово-кредитна політика Федеральної резервної системи США. 2. Спеціальні органи грошово-кредитного регулювання.	6
5.	**Тема 5. Європейська система центральних банків** *Лекція 1.* 1. Історія створення Європейського Валютного Союзу. 2. Механізм вступу країн до ЄВС. 3. Європейська система центральних банків. 4. Грошово-кредитна політика Європейського центрального банку. *Лекція 2.* 1. Європейська система фінансового нагляду: макро та мікропруденційний нагляд. 2. Європейський банківський союз: • Єдиний наглядовий механізм; • Єдиний санаційний механізм; • Європейська система гарантування вкладів.	4
6.	**Тема 6. Грошово-кредитна система Німеччини** *Лекція 1.* 1. Еволюція грошово-кредитної системи Німеччини. 2. Німецький федеральний банк в системі регулювання грошово-кредитних відносин. 3. Комерційні банки ФРН. 4. Небанківські фінансово-кредитні інститути ФРН. 5. Грошово-кредитна політика Федерального німецького банку. 6. Федеральне відомство по контролю за банками: особливості діяльності.	2

7.	**Тема 9. Грошово-кредитна система Франції.** *Лекція 1.* 1. Еволюція грошово-кредитної системи Франції 2. Система регулювання грошово-кредитних відносин у Франції. Банк Франції. 3. Інфраструктура грошово-кредитної системи Франції. 3.1. універсальні банки. 3.2. спеціалізовані комерційні банки.	2
8.	**Тема 8. Грошово-кредитна система Великої Британії** *Лекція 1.* 1. Становлення і розвиток грошово-кредитної системи Великої Британії. 2. Банк Англії, його структура та функції. 3. Комерційні банки Великої Британії. 4. Спеціальні фінансово-кредитні інститути Великої Британії. 5. Грошово-кредитна політика Банку Англії.	2
9.	**Тема 9. Грошово-кредитна система Японії** *Лекція 1.* 1. Грошова система Японії. 2. Особливості функціонування кредитної системи Японії. 2.1. Центральний банк Японії. 2.2. Другий рівень банківської системи Японії. 2.3. Небанківські кредитно-фінансові інститути Японії. 3. Грошово-кредитна політка банку Японії.	2
10.	**Тема 11. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи (на прикладі Чехії)** *Лекція* 1. 1. Формування системи обігу національних грошей у Чехії. 2. Центральний банк: його функції та труднощі становлення. 3. Становлення дволанкової кредитної системи Чехії. 4. Спеціальні кредитно-фінансові установи та проблеми їх розвитку.	2
11.	**Тема 10. Грошово-кредитна системи ісламських країн** *Лекція 1.* 1. Принципи побудови грошово-кредитних системи у мусульманських країнах. 2. Діяльність фінансових посередників у мусульманських країнах.	2
12.	**Тема 12. Грошово-кредитна система Китаю** *Лекція 1.* 1. Становлення національної валютної системи Китаю. 2. Ринок банківських послуг Китаю. 3. Фінансові посередники КНР. 4. Монетарна політика центрального банку Китаю.	2
	РАЗОМ	**32**

5.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Тема 1. Суть та етапи еволюції грошових систем** *Заняття 1* . 1. Суть та призначення грошової системи. 2. Національна валютна система. 3. Етапи розвитку грошових систем: 3.1. система біметалізму; 3.2. система золотого стандарту; 3.3. система паперово-кредитних грошей. 4. Емісійні системи провідних країн в період функціонування системи золотого стандарту.	2
2.	**Тема 2. Кредитна система: суть та структура-** *Заняття 1* . 1. Суть, структура та принципи побудови кредитної системи держави. 2. Особливості становлення, завдання та функції центральних банків. 3. Види та операції комерційних банків. 4. Форми банківських об'єднань. 5. Небанківські фінансово-кредитні установи	2
3.	**Тема 3. Регулювання і нагляд діяльності фінансових посередників** *Заняття 1.* 1. Поняття та передумови ефективного банківського нагляду. 2. Принципи ефективного банківського нагляду. 3. Базельський комітет з питань банківського нагляду. 4. Державне регулювання діяльності кредитних установ. 5. Система грошово-кредитного регулювання провідних країн світу.	2
4.	**Тема 4. Грошово-кредитна система Сполучених Штатів Америки** *Заняття 1.* 1. Історичний розвиток грошово-кредитної системи США. 2. Федеральна Резервна система, її структура та функції. 3. Комерційні банки США. *Заняття 2.* 4. Небанківські фінансові посередники США: 4.1. страховий ринок США; 4.2. іпотечний ринок США; 5. Органи грошово-кредитного регулювання у США. 6. Грошово-кредитна політика Федеральної резервної системи США.	2
5.	**Тема 5. Європейська система центральних банків** 1. Історія створення Європейського Валютного Союзу. 2. Механізм вступу країн до ЄВС. 3. Європейська система центральних банків. 4. Грошово-кредитна політика Європейського центрального банку.	1

5.	**Тема 6. Грошово-кредитна система Німеччини.** 1. Еволюція грошово-кредитної системи Німеччини. 2. Німецький федеральний банк в системі регулювання грошово-кредитних відносин. 3. Комерційні банки ФРН. 4. Небанківські фінансово-кредитні інститути ФРН. **5.** Грошово-кредитна політика Федерального німецького банку.	1
6.	**Тема 6. Грошово-кредитна система Великої Британії** 1. Становлення і розвиток грошово-кредитної системи Великої Британії. 2. Банк Англії, його структура та функції. 3. Комерційні банки Великої Британії. 4. Спеціальні фінансово-кредитні інститути Великої Британії. 5. Британська модель нагляду за діяльністю фінансових посередників. 6. Грошово-кредитна політика Банку Англії.	2
7.	**Тема 9. Грошово-кредитна система Японії.** 1. Грошова система Японії. 2. Особливості функціонування кредитної системи Японії: 2.1. Центральний банк; 2.2. Комерційні банки; 2.3. Небанківські кредитно-фінансові інститути. 3. Грошово-кредитна політка банку Японії.	1
7.	**Тема 10. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи** 1. Формування системи обігу національних грошей в країнах з перехідною економікою. 2. Центральний банк Чехії: його функції та труднощі становлення. Грошово-кредитна політика Банку Чехії. 3. Становлення сучасної кредитної системи у країнах з перехідною економікою. 4. Спеціальні кредитно-фінансові установи та проблеми їх розвитку.	1
8.	**Тема 11. Грошово-кредитна системи ісламських країн** 1. Принципи організації грошових систем в арабських країнах. 2. Головні елементи національної валютної системи ісламських країн. 3. Класифікація фінансових посередників функціонують у мусульманських країнах. 4. Етапи розвитку грошових систем в арабських країнах. 5. Характерні риси сучасного ісламського банкінгу. 6. Арабський ринок золота.	1
8.	**Тема 12. Грошово-кредитна система Китаю** 1. Становлення національної валютної системи Китаю. 2. Ринок банківських послуг Китаю. 3. Банки розвитку. 4. Фінансові посередники КНР. 5. Монетарна політика центрального банку Китаю.	1
	РАЗОМ	**16**

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента є важливим способом оволодіння матеріалом дисципліни, придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціалізована економічна література, а також конспекти лекцій. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді тестів, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Тема 1. Суть та етапи еволюції грошових систем** - Суть, види та форми інфляції. - Особливості здійснення грошових реформ в різних країнах світу. - Тенденції розвитку сучасних грошових систем.	3
2.	**Тема 2. Кредитна система: суть та структура** - Облікова ставка - Норма резервування. Грошовий мультиплікатор. - Операції на відкритому ринку - Правові основи функціонування фінансових посередників	4
3.	**Тема 3. Регулювання і нагляд діяльності фінансових посередників** - Діяльність Базельського комітету з питань банківського нагляду. - Головні документи Базельського комітету: "Базель I", "Базель II", "Базель III". - Нормативні акти Базельського комітету щодо належного ставлення до клієнтів. - Світовий досвід боротьби з відмиванням грошей.	4
4.	**Тема 4. Грошово-кредитна система Сполучених Штатів Америки** - Нью-Йоркська фондова біржа. - Розвиток страхового сегменту США. - Федеральна корпорація по страхуванню депозитів. - Іпотечний ринок США. - Долар США – провідна валюта світу.	6
5.	**Тема 5. Європейська система центральних банків** - Європейська валютна одиниця: проблеми та перспективи. - Організаційно-правові засади функціонування ЄЦБ. - Монетарна політика ЄЦБ.	4
66.	**Тема 6. Грошово-кредитна система Німеччини** - Особливості грошового обігу Німеччини. - Новели законодавства щодо регулювання діяльності німецьких фінансових посередників. - Система ощадних банків Німеччини. - Німецька модель співпраці банківського капіталу з промисловістю.	3
7.	**Тема 7. Грошово-кредитна система Франції** - Система банківського контролю у Франції. - Роль держави у здійснення грошово-кредитної політики. - Ощадна справа у Франції.	4
8.	**Тема 8. Грошово-кредитна система Великої Британії** - Група Ллойдс. - Світовий ринок золота. - Клірингові і торгові банки. - Фінансові доми.	3

9.	**Тема 9. Грошово-кредитна система Японії** - Фінансово-промислові групи Японії. - Тенденції розвитку страхового ринку Японії. Токійська фондова біржа.	3
10.	**Тема 10. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи** - Система гарантування вкладів Польщі. - Інвестиційне посередництво у Чехії. - Розвиток фінансових ринків у країнах Центрально-Східної Європи. - Становлення системи комерційних банків у країнах з перехідною економікою. - Інструменти грошово-кредитного регулювання у країнах Центрально-Східної Європи.	2
11.	**Тема 11. Грошово-кредитна системи ісламських країн** - Позиції національних валют арабських країн на світовому валютному ринку. - Ісламський банкінг. - Сучасні тенденції арабського рикну золота.	2
12.	**Тема 12. Грошово-кредитна система Китаю** - Юань – резервна валюта світу. - Банки Розвитку у КНДР. - Фінансовий ринок Гонконгу. - Роль китайський банків у світовому розподілі капіталів.	4
	РАЗОМ	**42**

Тему **реферату** студент обирає самостійно згідно пропонованого переліку тем до кожної теми. Матеріал у рефераті необхідно викладати у формі самостійного дослідження із посиланнями на список використаних джерел. Наприкінці реферату повинні міститися власні висновки та пропозиції студента щодо можливих напрямів вдосконалення предмету дослідження, використання зарубіжного досвіду тощо.

Рекомендована структура реферату: титульний листок, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел. Обсяг реферату: до10 стор.

Виконання **індивідуальної роботи** полягає у здійсненні порівняльного аналізу функціонування грошово-кредитної системи певної країни та України на вибір студента. Індивідуальна робота повинна складатися з таких частин:

1) інформаційна – характеристика грошово-кредитної системи певної країни;

2) аналітична – оцінювання ефективності реалізації грошово-кредитної політики центрального банку країни з виявленням національних особливостей тощо;

3) підсумкова – визначення відмінностей (порівняльний аналіз) функціонування грошово-кредитної системи досліджуваної країни та України, надання рекомендацій щодо удосконалення механізму функціонування вітчизняної грошово-кредитної системи на основі зарубіжного досвіду.

Рекомендована структура роботи: титульний аркуш, зміст, основна частина, висновки, список використаних джерел. Обсяг роботи: 10-12 стор.

7. Методи навчання

Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Грошово-кредитні системи країн світу» є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації);
- метод практичного засвоєння курсу з допомогою складання тестових завдань, вирішення практичних задач та ситуацій, дискусій з метою набування умінь і практичних навичок (практичні заняття);
- метод модульного контролю з допомогою періодичного складання модулів за тематикою лекційних і практичних занять;
- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді складання тестів, вирішення задач, написання рефератів на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації (в т.ч. законодавчих актів), індивідуальних робіт, написання наукових праць з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота);
- методи усного та письмового контролю (практичні заняття та самостійна робота);
- електронні матеріали з дисципліни та інших пов'язаних курсів у системі (платформі) електронного навчання Moodle.

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни "Грошово- кредитні системи країн світу" здійснюється на основі поточно-модульного контролю знань – заліку, за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні заняття – 40% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 40;
- контрольні заміри (модулі, індивідуальна робота) – 60% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 60. Студент пише 2 модулі (за один модульний вид контролю студент може максимально набрати 20 балів) і виконує 1 індивідуальну роботу (за індивідуальну роботу студент може максимально набрати 20 балів);

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

З метою перевірки якості підготовки, знань та умінь студента з дисципліни використовуються такі засоби оцінювання:

- для поточного контролю – усне опитування, проведення тестування, розгляд проблемних ситуацій;
- для проміжного контролю – проведення модульних завдань, що включають тестування, виконання індивідуальної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань студентів з дисципліни "Грошово-кредитні системи країн світу" є:

1) систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2) виконання модульних (контрольних) завдань;
3) виконання самостійних (індивідуальних) завдань.

При оцінці систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях враховується:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях на практичних заняттях;
- активність при обговоренні дискусійних питань;
- результати виконання практичних робіт, завдань поточного контролю тощо.

При оцінці виконання модульних (контрольних) завдань враховується загальний рівень теоретичних знань та практичні навички, набуті студентами під час опанування відповідного змістовного модуля.

При оцінці виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) враховується: ступінь опрацювання та засвоєння навчальної теми в цілому чи окремих питань, актуальність і змістове наповнення підготовленого реферату, розв'язок задач тощо.

Проміжний контроль (модулі) проводять письмово із використанням тестів та/або описових питань.

Порядок вивчення та оцінювання знань з дисципліни доводиться до відома студентів протягом семестру.

Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, реферати, пошукові роботи, індивідуальне завдання тощо).

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, усному опитуванні, самостійній роботі на основі підготовлених рефератів та інших пошукових робіт, бали за виконане індивідуальне завдання та контрольний замір знань (модуль). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи країн світу» :

		Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Змістовий модуль				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3				ІНДЗ	
Т1	Т2	Т3	М1	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	М2		
4	4	4	20	4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	20	20	100

Т1, Т2 ... Т12 – теми змістових модулів.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	**Оцінка ECTS**	**За національною шкалою**
		Екзаменаційна оцінка
90 – 100	A	Відмінно
81-89	B	Добре
71-80	C	
61-70	D	Задовільно
51-60	E	
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Успішність навчання студентів оцінюється за чотирибальною шкалою:

“Відмінно” **–** Студент має міцні та системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати сутність і особливості оподаткування суб’єктів господарювання. Розуміє принципи оподаткування вітчизняного бізнесу, підходи до побудови його системи; проводить порівняльну характеристику особливостей оподаткування суб’єктів господарювання різних галузей економіки; виокремлює позитивні і негативні наслідки запровадження пільгового оподаткування окремих категорій платників - суб’єктів підприємництва в Україні; може дати оцінку рівню податкового навантаження суб’єкта господарювання та визначити напрями управління ним.

Із загального обсягу студент правильно виконує 90-100 % завдань.

“Добре” **–** студент знає програмний матеріал повністю, має уявлення про оподаткування прибутку підприємств, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Виконує практичну роботу (виділяє особливості окремих податків і зборів) без помилок, але може допустити неточності в їхньому адмініструванні. Відтворення знань має переважно репродуктивний характер.

Із загального обсягу студент правильно виконує 71-90 % завдань.

“Задовільно” **–** студент знає основні теми курсу, має уявлення про систему оподаткування суб’єкта підприємницької діяльності, адміністрування податкових платежів, але його знання мають загальний характер, іноді непідкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

Студент спроможний розв’язати прості завдання. Із загального обсягу студент правильно виконав 51-70 % завдань.

“Незадовільно”

«Незадовільно з можливістю повторного складання» (FX*) або «Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни» (F*) – студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє основами оподаткування суб’єктів господарювання, оскільки не знає основ податкової системи. Не ознайомлений з особливостями податкової роботи підприємств різних галузей економіки, не знає основних груп податків. Практичні навички на рівні розпізнавання.

Із загального обсягу студент правильно виконав не більше 50 % завдань.

* - *кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX та F) визначається Вченими радами факультетів.*

10. Методичне забезпечення

1. Петик М.І. Конспект лекцій з «Грошово-кредитні системи країн світу» на паперових та електронних носіях.
2. Петик М. І. Методичні вказівки до вивчення та проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни “Сучасні грошово-кредитні системи країн світу” для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”, ЛНУ імені Івана Франка, м. Львів. 2022. 20 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Банківська система: підруч. / за ред. д.е.н., проф. М. І. Крупки. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 556 с.
2. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. / О. І. Береславська ; Університет державної фіскальної служби України. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 367 с.
3. Гроші та кредит : підручник / [М.І. Крупка ... [та ін.] ; за загальною редакцією М. І. Крупки] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 419 с.
4. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : [навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів] / [А. Ф. Кононенко ... [та ін.] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. – 360 с.
5. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : конспект лекцій / Є. О. Полтавська. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 111 с.
6. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : курс лекцій / В. М. Іванов, І. Я. Софіщенко ; Міжрегіональна акад. управл. персоналом. – К., 2001. – 228 с.
7. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Ю. В. Ніколаєнко. – Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет, 2015. – 187 с.
8. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / В.В. Рисін. – Київ : УБС НБУ, 2007. – 119 с.
9. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб./ З. К. Сороківська, Г. Р. Балянт ; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 207 с.
10. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч.-метод. посіб. / І. М. Шевчук, З. М. Міндрова, Н. С. Кульчицька. – Львів : Львівська комерційна академія, 2007. – 175 с.
11. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / І. В. Шамова ; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Київ : КНЕУ, 2007. – 157 с.
12. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З.В. Герасимчук ... [та ін.] ; Міністерство освіти і науки України, Луцький національний технічний університет. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. - 570 с.
13. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. / В. М. Добров, О. А. Мартинюк-Медкова, С. М. Непонящий ; Одес. держ. екон.ун-т. – Одеса: ВМВ: 2005. – 292с.
14. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич ; Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2019. – 439 с.
15. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / [М.І. Крупка ... [та ін.] ; за редакцією М.І. Крупки ; Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 525 с.

Допоміжна

16. China declares all crypto-currency transactions illegal / BBC News. – 2021. URL: https://www.bbc.com/news/technology-58678907.
17. China is kicking out more than half the world's bitcoin miners – and a whole lot of them could beheaded to Texas / MacKenzie Sigalos // CNBC. - 2021. URL: https://www.cnbc.com/2021/06/15/chinasbitcoin-miner-exodus-.html.
18. Dina El Mahdy The Economic Effect of Bitcoin Halving Events on the U.S. Capital Market // Accounting and Finance Innovations // IntechOpen Book Series. URL: https://www.intechopen.com/chapters/75977.

19. Europa-2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth [Electronic Resource]. URL : http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%2 0-
20. Unconventional Monetary Policy and the Dollar: Conventional Signs, Unconventional Magnitudes Reuven Glicka and Sylvain Leducb aFederal Reserve Bank of San Francisco bBank of Canada. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ijcb.org/journal/ijcb18q4a3.htm
21. Балянт Г. Р. Грошово-кредитна політика центральних банків провідних країн світу в кризовий період // Г Р. Балянт, Н. Р. Гордій // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка". – 2013. – № 22. – С. 4-7.
22. Батюк Л. А. Грошово-кредитна політика та фінансове посередництво в умовах вимог "Базель ІІІ": глобальні тенденції / Л. А. Батюк // Український журнал прикладної економіки – 2019. – Том 4, № 3. – С. 39-47 (DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2019-3-5).
23. Бедратенко, О. Цифрові валюти – що про них говорять у США та в Україні. Ukrainian.voanews.com :вебсайт. – 17.06.2021. – URL: https://ukrainian.voanews.com/a/Krytovaluty-tsifrovi-valiuty/5928491.html (дата звернення: 12.01.2022).
24. Біла Л. М. Сучасні тенденції розвитку грошово-кредитної системи: вітчизняна практика та зарубіжний досвід / Л. М. Біла // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Вип. 11. Ч. 1. – С. 122-128.
25. Білий К. О. Федеральная Резервная Система (ФРС) США [Електронний ресурс] / К. О. Білий. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://fingeniy.com/federalnaya-rezervnaya- sistema-frs-ssha/.
26. Будинок Морганів. Історія створення Федеральної резервної системи США [Електронний ресурс] //Портфельний інвестор. – 2008.– №10. – Режим доступу до ресурса: http://www.globfin.ru/articles/crisis/oligarhi.htm
27. Буряк О. Банківська система Німеччини та особливості державного регулювання банківської кризи 2008-2010 рр. / О. Буряк // Демократичне врядування. Науковий вісник. 2015. – Вип. 15.
28. Глущенко, Світлана Василівна. Монетарна політика : теоретико-методологічні аспекти : навч. посіб. / С.В. Глущенко ; Національний університет "Києво-Могилянська академія". – Київ : НаУКМА, 2017. – 63 с.
29. Грицай С.О. Цифрова валюта центральних банків / С. О. Грицай // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2022. – № 1. – С. 144-149.
30. Грошові системи : становлення та розвиток : монографія / О. Ю. Носов. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2008. – 550 с.
31. Грошові системи на українських землях : історія і теорія : монографія / І. Г. Скоромович ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 243 с.
32. Грошово-банківські системи зарубіжних країн : навч.-метод. посіб. / С. К. Реверчук. – Львів : Тріада плюс, 2018. – 157 с.
33. Державне регулювання процентних ставок грошового ринку / Г.І. Башнянин ... [та ін.]. Львів : Ліга-Прес, 2018. – 190 с.
34. Дзюблюк О. Монетарне реагування Федеральної резервної системи США на економічні наслідки пандемічної кризи / О. М. Дзюблюк // Світ фінансів. – 2022 № 1 (70). – С. 8-21 (DOI: 10.35774/sf2022.01.008).
35. Довіра у грошово-кредитній сфері : логіко-історичне дослідження / Т.О. Кричевська ; Національна академія наук України, ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України".Київ : ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України", 2020. – 503 с.
36. Єгоричева С. Б. Організація діяльності банків в зарубіжних країнах: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
37. Журавльов О. В. Кількісне пом'якшення в монетарній політиці США / О. В. Журавльов, Г. В. Сердюк // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2014. – Т. 19, Вип. 1/1. – С. 47-49.
38. Захарченко В.І. (2022). На шляху до цифрового стандарту світової валютної системи / В. І. Захарченко Економічний форум. – 2022. – № 1(1). С. 90-99 (https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-1-11).
39. Історія грошей і кредиту : підруч. / В. В. Прядко, М. М. Сайко. – Київ : Кондор, 2009. –

507 с.
40. Ковриженко Л. О. Державні банки: міжнародний досвід та перспективи для України / Л. О. Ковриженко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2016. – 2(1). – С. 126-128.
41. Кодацький В. П. Грошово-кредитні системи країн Африки і Південної Америки / В.П.Кодацький // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – №1(15). – С. 175-176.
42. Кравець В. М., Кравець О. В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / за ред. В. І. Міщенка. – К.: Знання-Прес, 2003
43. Криптовалюта: стан та тенденції розвитку / [Двуліт З.П., Передало Х.С., Тиліпська Р.Б та ін.] // Економічна наука. – 2019. – №1. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/4.pdf.
44. Лизун М.Валютні союзи: ретроспективні та сучасні форми / М. Лизун, І. Ліщинський // Економічний простір. – 2017. – № 118. – С. 47–60.
45. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підруч. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
46. Монетарная власть в современном мире : кто бросит вызов доллару? / [В.П. Вишневский ... [та ін.] ; под редакцией В.П. Вишневского, Н.М. Шелудько ; Национальная академия наук Украины, Государственное учреждение “Институт экономики и прогнозирования Национальной академии наук Украины”. – Киев : Академпериодика, 2017. – 195 с.
47. Ніколаєв Ю. О. Грошово-кредитна політика в умовах кризи / Ю. О. Ніколаєв // Економічний простір. – 2020. - № 164. – с. 13-16 (doi: 10.32782/2224-6282/164-2).
48. Побережна Н. М. Зарубіжний досвід грошово-кредитної політики та особливості застосування деяких аспектів банківської системи в Україні / Н. М. Побережна, А. С. Колєсніченко // Науковий вісник Ужгородського університету : зб. наук. пр. Сер. : Економіка. – Ужгород : УжНУ, 2014. – № 2 (43). – С. 92-97.
49. Рей Р. Сучасна теорія грошей / Рендал Рей ; переклали з англійської Олександр Вальчишен ... [та ін.]. Modern money theory : a primer on macroeconomics for sovereign monetary systems. – Київ : Наш формат, 2017. 479 с.
50. Рубанов П.М. Розмежування сутності понять “електронні гроші”, “віртуальні гроші” та “криптовалюти” / П. М. Рубанов // Ефективна економіка. – 2015. – № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6026 (дата звернення: 12.01.2022).
51. Семко Т. В, Руденко М. В. Гроші та кредит у схемах і таблицях : навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 158 с.
52. Скоморович І. Г., Кубів С. І., Вербицька Т. П. та ін. Історія грошей і банківництва / за заг. ред. докт. екон. наук, проф. С. К. Реверчука. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 391с.
53. Співак І. В. Монетарна економіка та геополітичні інтереси держав : валютні механізми : монографія / І.В. Співак ; Національний банк України, Університет банківської справи Національного банку України (м. Київ), Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Київ : УБС НБУ, 2013. – 395 с.
54. Тарасюк М. В. Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері:оцінка трансформацій / М. В. Тарасюк, О. О. Кощеєв // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2017. – Вип. 131. – С. 94–110.
55. Терес А.В. Грошово-кредитна система країн Центрально-Східної Європи в умовах світової фінансової кризи / А. В. Терес // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2010. – Вип. 93, Ч. І. – С. 135-145.
56. Харун О. А. Світовий досвід розвитку грошово-кредитної політики в Україні / О. А. Харун, Л. А. Грицина // Стабільність національної економіки: проблеми та шляхи забезпечення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 25 травня 2019 р.). – Дніпро: НО “Перспектива”, 2019. – 148 с. – С. 114-117.
57. Хуторна М., Ткаченко Н. Методологія формування економічного змісту поняття кредитної установи: еволюційний екскурс // М. Хуторна, Н. Ткаченко // Соціальна економіка. – 2022. – № 1(60), 137-148. – Режим доступу: https://doi.org/10.26565/2524-2547-2020- 60-13.
58. Центральний банк і монетарна політика : підручник / [Н.В. Приказюк ... [та ін.] ; за редакцією Н.В. Приказюк. – Київ : О.В. Ямчинський, 2021. – 377 с.
59. Циганов С. А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. – К.: Академпрес, 2006.
60. Шелудько Н. М. Грошово-кредитна політика в умовах глобальної нестабільності:

висновки для України / Н. М. Шелудько // Український соціум. – 2019. – № 3 (70). – С. 46-58 (https://doi.org/10.15407/socium2019.03.046).

Інтернет ресурси

1. Економіка 230 країн [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.polpred.com/
2. Офіційна інтернет-сторінка Банку Англії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bankofengland.co.uk/ http://www.bankofengland.co.uk
3. Офіційна інтернет-сторінка Банку Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.banque-france.fr
4. Офіційна інтернет-сторінка Банку Японії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.boj.or.jp/en/index.htm
5. Офіційна інтернет-сторінка Європейського центрального банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ecb.int/home/html/index.en.html
6. Офіційна інтернет-сторінка Міжнародного банку розрахунків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bis.org.
7. Офіційна інтернет-сторінка Народного банку Китаю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pbc.gov.cn/
8. Офіційна інтернет-сторінка Національного Банку Греції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bankofgreece.gr
9. Офіційна інтернет-сторінка Національного Банку Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbp.pl
10. Офіційна інтернет-сторінка Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bank.gov.ua
11. Офіційна інтернет-сторінка Національного банку Чехії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.cnb.cz/cs/index.html
12. Офіційна інтернет-сторінка Банку Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.britannica.com/EBchecked/topic/404504/National-Bank-of-Romania
13. Офіційна інтернет-сторінка Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wb.org
14. Офіційна інтернет-сторінка Федерального Німецького Банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bundesbank.de
15. Офіційна інтернет-сторінка Федеральної Резервної Системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.federalreserve.gov
16. Офіційна інтернет-сторінка Центрального банку Угорщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : english.mnb.hu/Engine.aspx
17. Офіційна сторінка Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.imf.org
18. Офіційна сторінка Національного бюро економічних досліджень США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nber.org